

Tájékoztató az örökségvédelmi engedélyezési eljárásról – műemlékvédelem

Engedély kötelees tevékenységek:

A hatóságtól örökségvédelmi engedélyt kell kérni, ha a tervezett tevékenység a kiemelten védett műemléket, vagy a védett műemlék nevesített műemléki értékét érinti és

a) a kiemelten védett műemlék – védett műemlék esetén a nyilvántartásban nevesített műemléki értéként felvett eleme – megjelenésének (ideértve homlokzatot, homlokzati nyílászárót és tetőzetet is), jellegének megváltoztatását eredményezi, értékeinek érvényesülését befolyásolja vagy gátolja, vagy szerkezetének fizikai megváltoztatásával, a műemlék egészének vagy meghatározott részének felújításával vagy korszerűsítésével,

b) felületének vagy szerkezetének, egyes részeinek, – különösen képző- vagy iparművészeti alkotást képező – alkotórészének, tartozékának, beépített berendezési tárgyának

ba) eredeti összefüggésrendszeréből történő elmozdításával, áthelyezésével,

bb) fizikai beavatkozással, mintavétellel, roncsolással járó vizsgálatával vagy kutatásával, vagy

bc) megelőző konzerválásával, konzerválásával, restaurálásával,

c) önálló rendeltetési egységét érintő bővítésével, felújításával, korszerűsítésével (különösen az akadálymentesítés, energetikai korszerűsítés, utólagos nedvesség vagy víz elleni szigetelés), az épületgépészeti és elektromos rendszerét érintő átalakításával,

d) alaprajzi elrendezésének átalakításával, belső felületeinek, nyílászáróinak vagy egyéb – különösen képző- vagy iparművészeti alkotást képező – alkotórészének, tartozékának, beépített berendezési tárgyának felújításával, átalakításával jár.

A kérelem benyújtására vonatkozó előírások:

Kérelem benyújtásának módja:

A kérelmet a tulajdonos vagy meghatalmazottja jogosult benyújtani. Ha a kérelmet nem a tulajdonos nyújtotta be, akkor a tulajdonos meghatalmazását kell mellékelni, amely tartalmazza a tervezett tevékenység végzéséhez történő, az előírt dokumentáció ismeretében tett és az abban foglaltakkal való egyetértés igazolását.

A kérelmet az ÉTDR-en keresztül vagy személyesen, elektronikus adathordozón kell benyújtani a jogszabály szerinti tartalommal.

Ha a tulajdonos vagy meghatalmazottja az elektronikus adathordozón rendelkezésre álló kérelmét személyesen kívánja benyújtani, azt a területileg illetékes eljáró örökségvédelmi hatóságnál terjesztheti elő. A kérelmet fogadó szerv – a kérelem adathordozó anyagától függetlenül – a beérkezett iratról hiteles elektronikus másolatot készít, majd a másolatot a kérelem és mellékleteinek beérkezésekor, de – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – legkésőbb az azt követő munkanapon feltölti ügyintézésre az ÉTDR-be.

Eredeti iratot a szerv csak jogszabály kifejezett előírása esetén őriz meg, minden egyéb esetben azt visszaszolgáltatja a benyújtónak.

A kérelem tartalmának megfelelően a kérelemhez **mellékelni kell:**

- tervdokumentáció vagy kutatási terv vagy restaurálási terv,

- állapotdokumentáció,
- építéstörténeti tudományos dokumentáció/értékleltár,
- az engedély iránti kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolni kell, hogy a településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsokról szóló kormányrendeletben előírt esetekben az építészeti-műszaki tervtanács szakmai véleményét adott,
- ha a kérelmet nem a tulajdonos nyújtotta be, akkor a tulajdonos meghatalmazását kell mellékelni, amely tartalmazza a tervezett tevékenység végzéséhez történő, az előírt dokumentáció ismeretében tett és az abban foglaltakkal való egyetértés igazolását.

Az eljárás lefolytatása

Ügyintézési határidő: 25 nap

A hatóság a műemléken tervezett tevékenység esetén, a döntése meghozatala során az alábbi szempontok érvényesülését mérlegeli:

- a) a méltó használat,
- b) a hasznosításból, használatból eredő veszélyeztetés elkerülése, minimalizálása,
- c) a fizikai valójában történő megőrzés,
- d) az építészeti minőség és illeszkedés,
- e) a hagyományos anyaghasználat,
- f) a szakszerűség,
- g) a gazdaságos fenntarthatóság, továbbá
- h) a nevesített műemléki érték hiteles és meghatározó módon történő megjelenése

A hatóság az örökségvédelmi engedély iránti kérelem alapján megvizsgálja, hogy

- a) a tervezett vagy megvalósult tevékenységgel érintett műemlék védettségére és azonosítására vonatkozó adatok megegyeznek-e a közhiteles nyilvántartás adataival,
- b) rendelkezésre áll-e a védett műemléki értékre vonatkozó értékleltár, illetve építéstörténeti tudományos dokumentáció,
- c) a tervezett vagy megvalósult tevékenység
  - ca) érint-e az értékleltárba felvett értéket, azt roncsolja-e, műemlék esetén annak érvényesülését befolyásolja-e,
  - cb) megfelel-e a Kötv.-ben, valamint az e rendeletben meghatározott követelményeknek, továbbá
  - cc) műemlék esetén megfelel-e a védetté nyilvánítás céljának,
- d) a benyújtott dokumentáció megfelel-e az e rendeletben meghatározott követelményeknek,
- e) az érintett műemléki érték
  - ea) a régészeti örökség elemeként, vagy
  - eb) tartozéka, alkotórésze révén a kulturális javak körében is védett-e.

A hatóság az örökségvédelmi engedélyezési eljárásban a döntés meghozatalához szükséges tényállás tisztázásának keretében a tervezett tevékenység helyszíne, annak környezete ismeretében, e rendeletben meghatározott szempontok szerint vizsgálja a döntés meghozatalának feltételeit különösen, hogy

- a) az építéstörténeti tudományos dokumentáció vagy a kerttörténeti tudományos dokumentáció, valamint az értékleltár megfelelően dokumentálja-e vagy rögzíti-e a műemléki értékeket,
- b) a meglévő állapotot rögzítő dokumentáció tartalma a valóságnak megfelel-e,
- c) a tervezett tevékenységgel érintett műemlék megőrzésének és érvényesülésének feltételei adottak-e,
- d) az érintett műemléken a tervezett tevékenység megvalósítható-e, a tevékenységet megkezdték-e.

A hatóság az érintett helyszínről, annak környezetéről fényképfelvételt készít, ha helyszíni szemlét tart, továbbá műemléki szakértői szolgáltatást vehet igénybe.

Az örökségvédelmi engedélyben

- a) kivitelezés közben végzendő kutatást kell előírni, ha az eljárást megelőzően végzett kutatás nem terjedhetett ki minden kutatandó területre,
- b) kiviteli tervek és részletrajzok készítését és bemutatását kell előírni, ha a kérelem és mellékletei azok léptéke miatt nem tartalmazhatják minden műszaki megoldás olyan mértékű meghatározását, amely alapján a műemlékre gyakorolt hatás egyértelműen megállapítható,
- c) tervezői művezetést kell előírni, ha a kivitelezés során eldöntendő műszaki kérdések merülnek fel,
- d) mintafelület, mintadarab készítését kell előírni, ha a tervezett tevékenység olyan vizuális változást eredményez, amely a kérelem és mellékletei alapján nem állapítható meg,
- e) régész vagy restaurátor közreműködése írható elő, ha a tervezett tevékenység a régészeti örökség vagy a kulturális javak védett elemeinek megváltoztatását eredményezheti.

A hatóság – életveszély elhárításának szakvéleménnyel alátámasztott esetét kivéve – a **kérelmet elutasítja**, ha a tervezett tevékenység

- a) a benyújtott terv alapján ellentétes az érintett műemléki értékre vonatkozó építéstörténeti tudományos dokumentációval vagy a kerttörténeti tudományos dokumentációval, valamint az értékleltárral,
- b) szakszerűtlen, vagy
- c) az érintett műemlék
  - ca) épségét vagy jelentőségét veszélyezteti,
  - cb) jellegét sértő módon megváltoztatja,
  - cc) helyreállíthatatlan sérülését vagy pusztulását eredményezi,
  - cd) méltó használatát nem szolgálja, vagy
  - ce) érvényesülését és megjelenését gátolja.

Az engedély hatálya:

Az örökségvédelmi engedély a határozat végrehajthatóvá válásától számított egy év után hatályát veszti, kivéve ha az engedélyezett tevékenységet megkezdték, és két éven belül a

munkák befejezését bejelentették. A hatóság az örökségvédelmi engedély hatályát annak lejártá előtt kérelemre egyszer legfeljebb két évvel meghosszabbíthatja, ha

- a) az engedélyezett tevékenységre vonatkozó, az engedély megadásakor hatályos jogszabályok változása az engedélyezett tevékenységet nem érinti, vagy a jogszabályváltozásból eredő újabb követelmények az örökségvédelmi engedély meghosszabbításának feltételeként előírva teljesíthetők, vagy
- b) a tervezett tevékenység érdemben nem változott meg, vagy annak megváltozása a hatályos jogszabályi követelményeknek megfelel, illetve kikötések előírásával megfeleltethető.

A hatósági eljáráshoz készült értékleltárt, az építéstörténeti tudományos dokumentációt, a kerttörténeti tudományos dokumentációt, a szakértői dokumentációt, a beavatkozást követő állapotdokumentációt, a kutatási dokumentációt, a restaurálási dokumentációt, tervdokumentációját, sajátos tervét a hatóság a döntést követően elektronikus úton teljeskörűen megküldi a Magyar Építészeti Múzeum és Műemlékvédelmi Dokumentációs Központnak.

Tevékenység folytatására vonatkozó általános előírások:

A végezni kívánt tevékenység tervezett megkezdését és befejezését a hatóságnak be kell jelenteni.